

Teismo praktikos rinkinys

GENERALINĖS ADVOKATĖS
ELEANOR SHARPSTON IŠVADA,
pateikta 2016 m. rugsėjo 22 d.¹

Byla C-79/15 P

**Europos Sąjungos Taryba
prieš**

Hamas

„Apeliacinis skundas – Ribojamosios priemonės užkertant kelią terorizmui – Asmenų, grupių ir subjektų palikimas Reglamento (EB) Nr. 2580/2001 2 straipsnio 3 dalyje numatyttame sąraše – Bendroji pozicija 2001/931/BUSP – 1 straipsnio 4 ir 6 dalys – Procedūra – Sąvokos „kompetentinga institucija“ reikšmė – Viešosios informacijos vertė – Teisė į gynybą – Pareiga motyvuoti“

1. Europos Sąjungos Taryba pateikė apeliacinį skundą dėl Bendrojo Teismo sprendimo byloje T-400/10² (toliau – skundžiamas sprendimas), juo buvo panaikinti keli Tarybos sprendimai ir įgyvendinamosios priemonės, pagal kurias siekiant kovoti su terorizmu *Hamas* (įskaitant *Hamas-Izz al-Din al-Qassem*) buvo įtraukta į asmenų, grupių ir subjektų, kuriems arba kurių naudai draudžiama teikti finansines paslaugas, sąrašą. Bendrasis Teismas panaikino tuos sprendimus ir priemones, be kita ko, todėl, kad jos buvo nepakankamai motyvuotos ir kad Taryba neturėjo pakankamo pagrindo palikti *Hamas* (įskaitant *Hamas-Izz al-Din al-Qassem*) tame sąraše.

2. Taryba teigia, jog skundžiamame sprendime Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą:

- vertindamas, kaip Taryba naudoja viešąją informaciją reguliariai peržiūredama priimtas priemones,
- nepadaręs išvados, jog Jungtinių Amerikos Valstijų (toliau – JAV) kompetentingų institucijų sprendimas yra pakankamas pagrindas įtraukti *Hamas* į asmenų, grupių ir organizacijų, kurioms ar kurių naudai draudžiama teikti finansines paslaugas, sąrašą, ir
- nepadaręs išvados, jog Jungtinės Karalystės (toliau – JK) kompetentingų institucijų sprendimas yra pakankamas pagrindas įtraukti *Hamas* į asmenų, grupių ir organizacijų, kurioms ar kurių naudai draudžiama teikti finansines paslaugas, sąrašą.

Teisinis pagrindas

3. Šiam apeliaciniam skundui taip pat svarbus bendrasis teisinis pagrindas, išdėstytas mano išvados byloje *Taryba / LTTE, C-599/14 P*, pateikiamos tą pačią dieną kaip mano išvada dėl šio apeliacinio skundo, 3–12 punktuose. Čia jo nekartosiu.

¹ Originalo kalba: anglų.

² 2014 m. gruodžio 17 d. Sprendimas *Hamas / Taryba, T-400/10, EU:T:2014:1095*.

4. Taryba pirmiausia į sąrašą atitinkamuose Bendrosios pozicijos 2001/931/BUSP³ ir Tarybos sprendimo 2001/927/EB prieduose įtraukė *Hamas-Izz al-Din al-Qassem* (teroristinę *Hamas* frakciją)⁴. Ta grupė vis dar lieka sąrašė. Nuo 2003 m. rugsėjo 12 d. į sąrašą įtraukta grupė yra *Hamas* (įskaitant *Hamas-Izz al-Din al-Qassem*). Kai ta grupė (*Hamas* (įskaitant *Hamas-Izz al-Din al-Qassem*)) pareiškė ieškinį Bendrajam Teismui, ji buvo palikta sąrašė remiantis Tarybos sprendimu 2010/386/BUSP⁵ ir Tarybos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 610/2010⁶ (toliau – 2010 m. liepos mėn. Tarybos priemonės).

5. 2010 m. liepos 13 d. Taryba paskelbė pranešimą (toliau – 2010 m. liepos mėn. pranešimas) asmenims, grupėms ir subjektams, įtrauktiems į Tarybos reglamento (EB) Nr. 2580/2001⁷ 2 straipsnio 3 dalyje nurodytą sąrašą (toliau – 2 straipsnio 3 dalies sąrašas)⁸. 2010 m. liepos mėn. pranešimu Taryba informavo Reglamente Nr. 610/2010 išvardytus asmenis, grupes ir subjektus, jog mano, kad priežastys palikti juos tame sąrašė tebegalioja, todėl nusprendė palikti juos tame sąrašė. Taryba taip pat pažymėjo, kad suinteresuotieji asmenys, grupės ir subjektai gali teikti Tarybai prašymą pateikti motyvų pareiškimą ir nurodyti priežastis, dėl kurių jie paliekami sąrašė (nebent jie jau gavo tokį pareiškimą). Ji taip pat informavo juos apie teisę bet kada pateikti Tarybai prašymą su patvirtinamaisiais dokumentais, kad sprendimas įtraukti juos į 2 straipsnio 3 dalies sąrašą ir jame palikti turėtų būti persvarstytas.

6. Vėliau *Hamas* buvo palikta 2 straipsnio 3 dalies sąrašė remiantis šiomis priemonėmis:

- Tarybos sprendimu 2011/70/BUSP⁹ ir Tarybos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 83/2011¹⁰ (toliau – 2011 m. sausio mėn. Tarybos priemonės), kartu paskelbiant pranešimą 2011 m. vasario 2 d.¹¹ (toliau – 2011 m. vasario mėn. pranešimas). Taryba išsiuntė *Hamas* motyvų pareiškimą, kuriame paaiškino, kodėl paliko ją sąrašė, 2011 m. vasario 2 d. raštu, pristatytu *Hamas* 2011 m. vasario 7 d. (toliau – 2011 m. vasario 2 d. raštas),
- Tarybos sprendimu 2011/430/BUSP¹² ir Tarybos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 687/2011¹³ (toliau – 2011 m. liepos mėn. Tarybos priemonės), kartu paskelbiant pranešimą 2011 m. liepos 19 d.¹⁴ (toliau – 2011 m. liepos mėn. pranešimas) ir 2011 m. liepos 19 d. raštu Tarybai pateikiant motyvų pareiškimą,

3 2001 m. gruodžio 27 d. Tarybos bendroji pozicija dėl konkrečių priemonių taikymo kovojant su terorizmu (OL L 344, 2001, p. 93; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 18 sk., 1 t., p. 217) su pakeitimais.

4 2001 m. gruodžio 27 d. sprendimas, patvirtinantis Tarybos reglamento (EB) Nr. 2580/2001 dėl specialių ribojančių priemonių, taikomų tam tikriems asmenims ir subjektams siekiant kovoti su terorizmu, 2 straipsnio 3 dalyje numatytą sąrašą (OL L 344, 2001, p. 83).

5 2010 m. liepos 12 d. sprendimas, kuriuo atnaujinamas asmenų, grupių ir subjektų, kuriems taikomi Bendrosios pozicijos 2001/931 2, 3 ir 4 straipsniai, sąrašas (OL L 178, 2010, p. 28).

6 2010 m. liepos 12 d. Įgyvendinimo reglamentas, kuriuo įgyvendinama Reglamento (EB) Nr. 2580/2001 2 straipsnio 3 dalis ir kuriuo panaikinamas Įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 1285/2009 (OL L 178, 2010, p. 1). To reglamento aiškinimas ir galiojimas taip pat nagrinėjami byloje *A ir kt.* (C-158/14), kurioje savo išvadą pateiksiu 2016 m. rugsėjo 29 d.

7 2001 m. gruodžio 27 d. Reglamentas dėl specialių ribojančių priemonių, taikomų tam tikriems asmenims ir subjektams siekiant kovoti su terorizmu (OL L 344, 2001, p. 70; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 18 sk., 1 t., p. 207), su paskutiniais pakeitimais.

8 OL C 188, 2010, p. 13.

9 2011 m. sausio 31 d. Sprendimas, kuriuo atnaujinamas asmenų, grupių ir subjektų, kuriems taikomi Bendrosios pozicijos 2001/931/BUSP 2, 3 ir 4 straipsniai, sąrašas (OL L 28, 2011, p. 57).

10 2011 m. sausio 31 d. Įgyvendinimo reglamentas, kuriuo įgyvendinama Reglamento Nr. 2580/2001 2 straipsnio 3 dalis ir kuriuo panaikinamas Įgyvendinimo reglamentas Nr. 610/2010 (OL L 28, 2011, p. 14).

11 Pranešimas asmenims, grupėms ir subjektams, įtrauktiems į Reglamento Nr. 2580/2001 2 straipsnio 3 dalyje nurodytą sąrašą (OL C 33, 2011, p. 14).

12 2011 m. liepos 18 d. Sprendimas, kuriuo atnaujinamas asmenų, grupių ir subjektų, kuriems taikomi Bendrosios pozicijos 2001/931 2, 3 ir 4 straipsniai, sąrašas (OL L 188, 2011, p. 47).

13 2011 m. liepos 18 d. Įgyvendinimo reglamentas, kuriuo įgyvendinama Reglamento Nr. 2580/2001 2 straipsnio 3 dalis ir kuriuo panaikinami įgyvendinimo reglamentai Nr. 610/2010 ir Nr. 83/2011 (OL L 188, 2011, p. 2).

14 Pranešimas asmenims, grupėms ir subjektams, įtrauktiems į Reglamento Nr. 2580/2001 2 straipsnio 3 dalyje nurodytą sąrašą (OL C 212, 2011, p. 20).

- Tarybos sprendimu 2011/872/BUSP¹⁵ ir Tarybos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 1375/2011¹⁶ (toliau – 2011 m. gruodžio mėn. Tarybos priemonės), kartu paskelbiant pranešimą 2011 m. gruodžio 23 d.¹⁷ (toliau – 2011 m. gruodžio mėn. pranešimas),
- Tarybos sprendimu 2012/333/BUSP¹⁸ ir Tarybos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 542/2012¹⁹ (toliau – 2012 m. birželio mėn. Tarybos priemonės), kartu paskelbiant pranešimą 2012 m. birželio 26 d.²⁰ (toliau – 2012 m. birželio mėn. pranešimas),
- Tarybos sprendimu 2012/765/BUSP²¹ ir Tarybos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 1169/2012²² (toliau – 2012 m. gruodžio mėn. Tarybos priemonės), kartu paskelbiant pranešimą 2012 m. gruodžio 11 d.²³ (toliau – 2012 m. gruodžio mėn. pranešimas),
- Tarybos sprendimu 2013/395/BUSP²⁴ ir Tarybos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 714/2013²⁵ (toliau – 2013 m. liepos mėn. Tarybos priemonės),
- Tarybos sprendimu 2014/72/BUSP²⁶ ir Tarybos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 125/2014²⁷ (toliau – 2014 m. vasario mėn. Tarybos priemonės) ir
- Tarybos sprendimu 2014/483/BUSP²⁸ ir Tarybos įgyvendinimo reglamentu Nr. 790/2014²⁹ (toliau – 2014 m. liepos mėn. Tarybos priemonės).

7. Bendrasis Teismas taip apibūdino motyvų pareiškimo turinį, susijusį su 2011 m. liepos mėn.–2014 m. liepos mėn. Tarybos priemonėmis:

„94 2011 m. liepos mėn.–2014 m. liepos mėn. Tarybos teisės aktų motyvų pareiškimai prasideda pastraipa, kurioje Taryba ieškovą apibūdina kaip „teroro aktuose dalyvaujančią grupę, kuri nuo 1988 m. reguliariai vykdė ir prisiėmė atsakomybę už išpuolius prieš taikinius Izraelyje, be kita ko, pagrobimus, civilių gyventoj[ų] puolimus naudojant duriamuosius ir šaunamuosius ginklus ir

15 2011 m. gruodžio 22 d. Sprendimas, kuriuo atnaujinamas asmenų, grupių ir subjektų, kuriems taikomi Bendrosios pozicijos 2001/931/BUSP 2, 3 ir 4 straipsniai, sąrašas ir kuriuo panaikinamas Sprendimas 2011/430 (OL L 343, 2011, p. 54).

16 2011 m. gruodžio 22 d. Tarybos įgyvendinimo reglamentas, kuriuo įgyvendinama Reglamento Nr. 2580/20012 straipsnio 3 dalis ir kuriuo panaikinamas Įgyvendinimo reglamentas Nr. 687/2011 (OL L 343, 2011, p. 10).

17 Pranešimas asmenims, grupėms ir subjektams, įtrauktiems į Reglamento Nr. 2580/2001 2 straipsnio 3 dalyje nurodytą sąrašą (OL C 377, 2011, p. 17).

18 2012 m. birželio 25 d. sprendimas, kuriuo atnaujinamas asmenų, grupių ir subjektų, kuriems taikomi Bendrosios pozicijos 2001/931/BUSP 2, 3 ir 4 straipsniai, sąrašas ir kuriuo panaikinamas Sprendimas 2011/872 (OL L 165, 2012, p. 72).

19 2012 m. birželio 25 d. Įgyvendinimo reglamentas, kuriuo įgyvendinama Reglamento Nr. 2580/2001 2 straipsnio 3 dalis ir kuriuo panaikinamas Įgyvendinimo reglamentas Nr. 1375/2011 (OL L 165, 2012, p. 12).

20 Pranešimas asmenims, grupėms ir subjektams, įtrauktiems į Reglamento Nr. 2580/2001 2 straipsnio 3 dalyje nurodytą sąrašą (OL C 186, 2012, p. 1).

21 2012 m. gruodžio 10 d. sprendimas, kuriuo atnaujinamas asmenų, grupių ir subjektų, kuriems taikomi Bendrosios pozicijos 2001/931/BUSP 2, 3 ir 4 straipsniai, sąrašas ir kuriuo panaikinamas Sprendimas 2012/333 (OL L 337, 2012, p. 50).

22 2012 m. gruodžio 10 d. Tarybos įgyvendinimo reglamentas, kuriuo įgyvendinama Reglamento Nr. 2580/2001 2 straipsnio 3 dalis ir kuriuo panaikinamas Įgyvendinimo reglamentas Nr. 542/2012 (OL L 337, 2012, p. 2).

23 Pranešimas asmenims, grupėms ir subjektams, įtrauktiems į Reglamento Nr. 2580/2001 2 straipsnio 3 dalyje nurodytą sąrašą (OL C 380, 2012, p. 6).

24 2013 m. liepos 25 d. Sprendimas, kuriuo atnaujinamas ir iš dalies keičiamas asmenų, grupių ir subjektų, kuriems taikomi Bendrosios pozicijos 2001/931/BUSP 2, 3 ir 4 straipsniai, sąrašas ir kuriuo panaikinamas Sprendimas 2012/765 (OL L 201, 2013, p. 57).

25 2013 m. liepos 25 d. Įgyvendinimo reglamentas, kuriuo įgyvendinama Reglamento Nr. 2580/2001 2 straipsnio 3 dalis ir kuriuo panaikinamas Įgyvendinimo reglamentas Nr. 1169/2012 (OL L 201, 2013, p. 10).

26 2014 m. vasario 10 d. Sprendimas, kuriuo atnaujinamas ir iš dalies keičiamas asmenų, grupių ir subjektų, kuriems taikomi Bendrosios pozicijos 2001/931 2, 3 ir 4 straipsniai, sąrašas ir kuriuo panaikinamas Sprendimas 2013/395 (OL L 40, 2014, p. 56).

27 2014 m. vasario 10 d. Įgyvendinimo reglamentas, kuriuo įgyvendinama Reglamento Nr. 2580/2001 2 straipsnio 3 dalis ir kuriuo panaikinamas Įgyvendinimo reglamentas Nr. 714/2013 (OL L 40, 2014, p. 9).

28 2014 m. liepos 22 d. Tarybos sprendimas, kuriuo atnaujinamas ir iš dalies keičiamas asmenų, grupių ir subjektų, kuriems taikomi Bendrosios pozicijos 2001/931 2, 3 ir 4 straipsniai, sąrašas ir kuriuo panaikinamas Sprendimas 2014/72 (OL L 217, 2014, p. 35).

29 2014 m. liepos 22 d. Įgyvendinimo reglamentas, kuriuo įgyvendinama Reglamento Nr. 2580/2001 2 straipsnio 3 dalis ir kuriuo panaikinamas Įgyvendinimo reglamentas Nr. 125/2014 (OL L 217, 2014, p. 1).

savižudžių išpuolius sprogdinant bombas transporto priemonėse ir viešose vietose“. Taryba pažymėjo, kad „*Hamas* išpuolius rengė tiek Izraelio „žaliojoje linijoje“, tiek okupuotose teritorijose“ ir kad „2005 m. kovo mėn. *Hamas* paskelbė „tahdia“ (paliaubas) ir todėl jo veiklos intensyvumas sumažėjo“. Toliau Taryba nurodo, kad „nepaisant to, 2005 m. rugsėjo 21 d. tam tikra *Hamas* kuopa pagrobė, o vėliau nužudė vieną izraelietį [ir kad] vaizdo įrašė *Hamas* patvirtino jį pagrobęs siekdamas, kad būtų pradėtos derybos dėl Izraelyje kalinamų palestiniečių paleidimo“. Taryba pažymi, kad „*Hamas* kovotojai dalyvavo iš Gazos ruožo paleidžiant raketas, nukreiptas į Izraelio pietus, [ir kad] išpuoliams prieš Izraelio civilius gyventojus vykdyti *Hamas* praeityje verbavo mirtininkus mainais už pagalbą jų šeimoms“. Taryba nurodo, kad „2006 m. birželio mėn.“ *Hamas* (įskaitant *Hamas-Izz al-Din-al-Qassem*) buvo įtrauktas į operaciją, per kurią buvo pagrobtas Izraelio kareivis Gilad Shalit“ (2011 m. liepos mėn.–2014 m. liepos mėn. Tarybos teisės aktų motyvų pareiškimų pirmos pastraipos). Nuo to momento, kai buvo paskelbti motyvai, kuriais buvo grindžiamas <...> Įgyvendinimo reglamentas Nr. 1375/2011, Taryba nurodo, kad „pasikeičiant kaliniams su Izraeliu, *Hamas* 2011 m. spalio 11 d. paleido [kareivį Gilad Shalit], kuris buvo laikytas penk[erius] [metus]“.

- 95 Paskui Taryba pateikia sąrašą „terroristinės veiklos“ nuo 2010 m. sausio mėn., kurią, anot jos, *Hamas* pastaruoju metu vykdė (2011 m. liepos mėn.–2014 m. liepos mėn. Tarybos teisės aktų motyvų pareiškimų antros pastraipos).
- 96 Manydama, kad „šie aktai patenka į Bendrosios pozicijos 2001/931 1 straipsnio 3 dalies a, b, c, d, f ir g [papunkčių] taikymo sritį ir buvo įvykdyti siekiant minėtos bendrosios pozicijos 1 straipsnio 3 dalies i, ii ir iii [punktuose] nurodytų tikslų“ ir kad „*Hamas* (įskaitant *Hamas-Izz al-Din-al-Qassem*) patenka į Reglamento Nr. 2580/2001 2 straipsnio 3 dalies ii [punkto] taikymo sritį“ (2011 m. liepos mėn.–2014 m. liepos mėn. Tarybos teisės aktų motyvų pareiškimų trečios ir ketvirtos pastraipos), Taryba, kaip matyti iš motyvų ir bylos medžiagos, nurodo Amerikos ir Jungtinės Karalystės institucijų 2001 m. dėl ieškovo priimtus sprendimus (2011 m. liepos mėn.–2014 m. liepos mėn. Tarybos teisės aktų motyvų pareiškimų penktos[–]septintos pastraipos). <...> Įgyvendinimo reglamento Nr. 790/2014 motyvuose Taryba pirmą kartą nurodo 2012 m. birželio 18 d. Amerikos institucijų sprendimą.
- 97 Sprendimai, kuriuos nurodė Taryba, yra 2001 m. kovo 29 d. *Secretary of State for the Home Department* (vidaus reikalų ministerija, Jungtinė Karalystė) sprendimas ir Jungtinių Valstijų vyriausybės sprendimai, priimti taikant *US Immigration and Nationality Act* (Jungtinių Valstijų imigracijos ir pilietybės įstatymas, toliau – INA) 219 straipsnį ir Vykdomąjį įsaką 13224.
- 98 Kiek tai susiję su šiais sprendimais, Taryba atkreipia dėmesį į aplinkybę, kad Jungtinės Karalystės sprendimą reguliariai persvarstydavo nacionalinė vyriausybė, o Amerikos institucijų sprendimams gali būti taikoma administracinė ir teisminė kontrolė.
- 99 Remdamasi šiais argumentais, Taryba prieina prie išvados, kad „dėl *Hamas* (įskaitant *Hamas-Izz al-Din-al-Qassem*) priimti sprendimai yra priimti kompetentingų institucijų, kaip jos suprantamos pagal Bendrosios pozicijos 2001/93 1 straipsnio 4 dalį“ (2011 m. liepos mėn.–2014 m. liepos mėn. Tarybos teisės aktų motyvų pareiškimų aštuntos pastraipos).
- 100 Galiausiai Taryba „konstatuoja, kad minėti sprendimai <...> vis dar galioja, ir <...> teigia, kad motyvai, kuriais grindžiamas *Hamas* (įskaitant *Hamas-Izz al-Din-al-Qassem*) įtraukimas į [lėšų įšaldymo] sąrašą, tebegalioja“ (2011 m. liepos mėn.–2014 m. liepos mėn. Tarybos teisės aktų motyvų pareiškimų devintos pastraipos). Tuo remdamasi Taryba prieina prie išvados, kad ieškovas turi būti paliktas tame sąrašė (2011 m. liepos mėn.–2014 m. liepos mėn. Tarybos teisės aktų motyvų pareiškimų dešimtos pastraipos).“

Proceso pirmosios instancijos teisme ir skundžiamo sprendimo santrauka

8. 2010 m. rugsėjo 12 d. *Hamas* pareiškė Bendrajam Teismui ieškinį, juo iš esmės apskundė savo įtraukimą į 2 straipsnio 3 dalies sąrašą. Ji siekė, kad būtų panaikintas 2010 m. liepos mėn. pranešimas ir 2010 m. liepos mėn. Tarybos priemonės, kiek jos buvo susijusios su *Hamas*, ir Bendrojo Teismo prašė nurodyti Tarybai padengti bylinėjimosi išlaidas. Vėliau *Hamas* pateikė prašymą iš dalies pakeisti pareiktą reikalavimą, kad būtų įtrauktos ir 2011 m. sausio mėn.–2014 m. liepos mėn. Tarybos priemonės. Taigi Bendrasis Teismas nagrinėjo *Hamas* ieškinį kaip reikalavimą panaikinti 2010 m. liepos mėn. pranešimą ir 2010 m. liepos mėn.–2014 m. liepos mėn. Tarybos priemones (toliau kartu – ginčijamos priemonės), kiek jos buvo susijusios su *Hamas*, ir nurodyti Tarybai padengti bylinėjimosi išlaidas. Bendrasis Teismas konstatavo, kad *Hamas* ieškinyje susijęs su ginčijamomis priemonėmis, priimtomis iki 2014 m. liepos mėn. Tarybos priemonių³⁰. Tačiau jis atmetė *Hamas* ieškinį kaip nepriimtina, kiek juo buvo siekiama panaikinti 2010 m. liepos mėn. pranešimą: tas pranešimas nėra ginčytinas aktas, kaip tai suprantama pagal SESV 263 straipsnį³¹.

9. Taryba Teisingumo Teisme paprašė atmesti ieškinį ir nurodyti ieškovei padengti bylinėjimosi išlaidas. Į bylą palaikyti Tarybos reikalavimų įstojo Europos Komisija.

10. *Hamas* pateikė keturis ieškinio pagrindus dėl 2010 m. liepos mėn. ir 2011 m. sausio mėn. Tarybos priemonių panaikinimo. Tie pagrindai atitinkamai susiję su jos teisės į gynybą pažeidimu, akivaizdžia vertinimo klaida, nuosavybės teisės pažeidimu ir pareigos motyvuoti pažeidimu.

11. *Hamas* pateikė aštuonis ieškinio pagrindus dėl 2011 m. liepos mėn.–2014 m. liepos mėn. Tarybos priemonių panaikinimo. Tie pagrindai buvo susiję su tariamu Bendrosios pozicijos 2001/931 1 straipsnio 4 dalies pažeidimu (pirmasis ieškinio pagrindas); nepakankamu atsižvelgimu į „bėgant laikui“ pasikeitusią padėtį (ketvirtasis ieškinio pagrindas); nesikišimo principu (penktasis ieškinio pagrindas); pareigos motyvuoti sprendimus pažeidimu (šeštasis ieškinio pagrindas); *Hamas* teisės į gynybą ir teisės į veiksmingą teisminę apsaugą pažeidimu (septintasis ieškinio pagrindas).

12. Bendrasis Teismas išnagrinėjo *kartu ketvirtąjį ir šeštąjį ieškinio pagrindus* dėl 2011 m. liepos mėn.–2014 m. liepos mėn. Tarybos priemonių.

13. Bendrasis Teismas pirmiausia pateikė bendrąsias pastabas ir nurodė teismo praktiką (dėl peržiūros proceso; dėl pareigos motyvuoti pagal SESV 296 straipsnį; dėl Tarybos diskrecijos ribų; dėl sprendimo, priimto pagal Bendrosios pozicijos 2001/931 1 straipsnio 4 dalį, teisinių ir faktinių pagrindų), į kurią atsižvelgdamas jis vertins pagrindus, kuriais remdamasi Taryba priėmė 2011 m. liepos mėn.–2014 m. liepos mėn. priemones³². Apibūdinęs su tomis priemonėmis susijusio motyvų pareiškimo turinį³³, Bendrasis Teismas konstatavo, kad, nors Tarybos sudarytas smurtinių veikų sąrašas po 2004 m. (pirmiausia per 2010 ir 2011 m. laikotarpį) atliko lemiamą vaidmenį nustatant tolesnio *Hamas* lėšų įšaldymo tikslingumą, nė vienas iš tų veiksmų nebuvo išnagrinėtas 2001 m. JK ir JAV sprendimuose, į kuriuos daroma nuoroda motyvų pareiškime³⁴. Tie veiksmai ir negalėjo būti išnagrinėti tuose sprendimuose dėl jų padarymo laiko³⁵. Be to, nors motyvų pareiškimuose aiškiai nurodyta, kad tie nacionaliniai sprendimai tebegalioja, juose nenurodyti naujesni nacionaliniai sprendimai ar tų sprendimų motyvai (išskyrus motyvų pareiškimą dėl 2014 m. liepos mėn. Tarybos priemonių, kuriame pirmą kartą paminėtas 2012 m. liepos mėn. JAV sprendimas)³⁶. Dėl 2012 m. liepos mėn. JAV

30 Skundžiamo sprendimo 60 punktas.

31 Skundžiamo sprendimo 76 punktas.

32 Skundžiamo sprendimo 84–92 punktai.

33 Žr. šios išvados 7 punktą.

34 Skundžiamo sprendimo 101 punktas.

35 Skundžiamo sprendimo 102 punktas.

36 Skundžiamo sprendimo 103 punktas.

sprendimo Bendrasis Teismas konstatavo, jog Taryba nepateikė jokių įrodymų, kaip faktiniai to sprendimo pagrindai susiję su smurtinių veikų sąrašu, pateiktu motyvų pareiškime dėl 2014 m. liepos mėn. Tarybos priemonių³⁷. Bendrasis Teismas taip pat atmetė kaip nepriimtinius kitus nacionalinius sprendimus, kurie buvo nurodyti posėdyje (ir nebuvo nurodyti motyvų pareiškime dėl 2014 m. liepos mėn. Tarybos priemonių, priimtų po posėdžio)³⁸.

14. Kalbant apie Tarybos teiginį, jog norint nustatyti, kad *Hamas* reguliariai prisiimdavo atsakomybę už teroristines veikas, tereikėjo peržiūrėti spaudą, Bendrasis Teismas konstatavo, kad tie argumentai kartu su jokios nuorodos į kompetentingų institucijų sprendimus, kurie būtų naujesni už inkriminuojamas veikas ir kuriuose būtų nuoroda į tas veikas, nepateikimu aiškiai liudija, kad *Hamas* inkriminuojamas teroristines veikas, į kurias atsižvelgta laikotarpiu po 2004 m., Taryba grindė ne kompetentingų institucijų sprendimuose pateiktais vertinimais, o jos pačios spaudoje rasta informacija³⁹. Taigi Bendrasis Teismas padarė išvadą, kad Taryba nesilaikė Bendrojoje pozicijoje 2001/931 nustatytų reikalavimų, pagal kuriuos Sąjungos sprendimo išaldyti lėšas faktinis pagrindas turi būti paremtas kompetentingų nacionalinių institucijų, kaip jos suprantamos pagal tą bendrąją poziciją, konkrečiai išnagrinėtais ir patvirtintais duomenimis⁴⁰. Bendrasis Teismas nurodė, kad Tarybos motyvai yra tokie: Taryba pradėjo nuo iš tikrųjų savo pačios vertinimų, kuriais *Hamas* kvalifikuojama kaip „teroristė“ ir jai inkriminuojama nemažai smurtinių veikų, kurias Taryba grindė spaudoje ir internete rasta informacija; paskui Taryba konstatavo, kad faktai, kuriuos ji inkriminuoja *Hamas*, patenka į teroro aktų apibrėžtį ir kad *Hamas* yra teroristinė grupė, kaip ji suprantama pagal Bendrąją poziciją 2001/931; tik išdėsčiusi šiuos teiginius Taryba nurodė nacionalinių institucijų sprendimus, kurie priimti anksčiau už inkriminuojamas veikas (bent jau kiek tai susiję su 2011 m. liepos mėn.–2014 m. vasario mėn. Tarybos priemonėmis)⁴¹. Bendrojo Teismo teigimu, Taryba nebesirėmė faktinėmis aplinkybėmis, kurias buvo anksčiau įvertinusios nacionalinės institucijos. Vietoj to pati Taryba atliko kompetentingos institucijos vaidmenį, kaip tai suprantama pagal Bendrosios pozicijos 2001/931 1 straipsnio 4 dalį⁴².

15. Taigi Tarybos požiūris prieštaravo dviejų pakopų sistemai, sukurtai pagal Bendrąją poziciją 2001/931. Nors prireikus, pasinaudodama savo didele diskrecija, Taryba gali priimti sprendimą palikti asmenį ar grupę 2 straipsnio 3 dalies sąraše, jeigu faktinė padėtis nesikeičia, bet kokia nauja teroristinė veika, kurią Taryba nurodo motyvų pareiškime peržiūredama sąrašą, pagal tą sistemą turi būti išnagrinėta ir dėl jos turi būti priimtas kompetentingos institucijos sprendimas⁴³.

16. Bendrasis Teismas taip pat atmetė Tarybos ir Komisijos argumentą, kad dėl nuorodos į konkrečius kompetentingų institucijų sprendimus nebuvimo *Hamas* galėjo ir privalėjo ginčyti nacionaliniu lygiu jai taikytas ribojamąsias priemones⁴⁴. Jis konstatavo, kad Tarybos argumentas patvirtino jo išvadą, jog ji vadovavosi iš spaudos ir interneto gauta informacija⁴⁵.

17. Bendrasis Teismas nepritarė Tarybos argumentui, kad bet kuriuo atveju šioje byloje *Hamas* (savo ieškinyje), atrodo, neginčijo savo dalyvavimo terorizme. Bendrojo Teismo teigimu, Teisingumo Teisme Taryba negali keisti 2011 m. liepos mėn.–2014 m. liepos mėn. priimtų priemonių motyvų pateikdama vos kelis faktinius duomenis, kuriuos (Tarybos teigimu) *Hamas* pripažino Teisingumo Teisme. Pats Teisingumo Teismas irgi negali atlikti vertinimo, kurį atlikti kompetentinga tik Taryba⁴⁶.

37 Skundžiamo sprendimo 106 punktą.

38 Skundžiamo sprendimo 107 punktą.

39 Skundžiamo sprendimo 109 punktą.

40 Skundžiamo sprendimo 110 ir 112 punktai.

41 Skundžiamo sprendimo 113–119 punktai.

42 Skundžiamo sprendimo 121 punktą. Taip pat žr. šios išvados 125 punktą.

43 Skundžiamo sprendimo 126 ir 127 punktai.

44 Skundžiamo sprendimo 128 punktą.

45 Skundžiamo sprendimo 129–131 ir 141 punktai.

46 Skundžiamo sprendimo 138–140 punktai.

18. Remdamasis šiais argumentais, Bendrasis Teismas padarė išvadą, kad priėmusi 2011 m. liepos mėn.–2014 m. liepos mėn. priemonės Taryba pažeidė Bendrosios pozicijos 2001/931 1 straipsnį ir pareigą motyvuoti⁴⁷. Taigi jis panaikino 2011 m. liepos mėn.–2014 m. liepos mėn. Tarybos priemonės ir 2010 m. liepos mėn. ir 2011 m. sausio mėn. Tarybos priemonės. Dėl antrosios kategorijos priemonių Bendrasis Teismas konstatavo, jog neginčijama, kad tose priemonėse taip pat nebuvo nurodyti kompetentingų institucijų sprendimai dėl ieškovei inkriminuojamų faktų. Tad tos priemonės panaikintos dėl tos pačios pareigos motyvuoti pažeidimo⁴⁸.

Apeliacinio skundo reikalavimai ir pastabos dėl jo

19. Taryba, kurią palaiko Komisija ir Prancūzijos vyriausybė, Teisingumo Teismo prašo panaikinti skundžiamą sprendimą, priimant galutinius sprendimus dėl apeliacinio skundo dalyko atmesti ieškinį ir nurodyti *Hamas* padengti Tarybos bylinėjimosi išlaidas pirmosios instancijos teisme ir šiame apeliaciniame procese. *Hamas* Teisingumo Teismo prašo atmesti apeliacinį skundą ir nurodyti Tarybai padengti *Hamas* bylinėjimosi išlaidas pirmosios instancijos ir apeliacinės instancijos teismuose.

20. 2016 m. gegužės 3 d. vykusiame posėdyje šios šalys pateikė pastabas žodžiu.

21. *Pirmajame apeliacinio skundo pagrinde* Taryba tvirtina, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, vertindamas Tarybos vadovavimąsi viešai skelbiama informacija atnaujinant sąrašą, kaip tai suprantama pagal Bendrosios pozicijos 2001/931 1 straipsnio 6 dalį.

22. *Pirma*, Bendrasis Teismas klaidingai nusprendė, jog Taryba privalo reguliariai teikti naujus motyvus, kodėl asmeniui ar grupei ir toliau turi būti taikomos ribojamosios priemonės. Tas principas prieštarauja Teisingumo Teismo sprendimui *Al-Aqsa / Taryba ir Nyderlandai / Al-Aqsa*⁴⁹ ir Bendrojo Teismo sprendimams *People's Mojahedin Organization of Iran / Taryba*⁵⁰ ir *Al-Aqsa / Taryba*⁵¹. Pirmojoje byloje iš Tarybos nebuvo reikalaujama pakeisti motyvų pareiškimą beveik per šešerių metų laikotarpį. Vadinasi, Teisingumo Teismas (netiesiogiai) pritarė, kad asmenį ar grupę galima palikti sąrašė per tą laikotarpį, jeigu nėra iš kompetentingų institucijų gautos naujos informacijos, dėl kurios būtų galima juos išbraukti iš sąrašo. Kaip ir byloje *Stichting Al-Aqsa*, dėl *Hamas* įtraukimo į sąrašą JK *Hamas* pasidarė itin sunku daryti naujas teroristines veikas, dėl kurių būtų priimami nauji sprendimai, kaip tai suprantama pagal Bendrosios pozicijos 2001/931 1 straipsnio 4 dalį. Tas pats pasakytina apie JAV sprendimus. Be to, jeigu *Hamas* užginčytų savo įtraukimą į sąrašą arba jeigu būtų atlikta tų sprendimų peržiūra *ex officio*, būtų priimti nauji sprendimai.

23. *Antra*, Bendrasis Teismas suklydo nepritaręs, kad Taryba gali naudotis viešai skelbiama informacija. Toks sprendimas taip pat prieštarauja jo paties praktikai, pagal kurią kompetentingos institucijos sprendimas gali būti nepakankamas pagrindas nuspręsti palikti asmenį ar grupę 2 straipsnio 3 dalies sąrašė⁵². Net nesant jokių kitų kompetentingos institucijos sprendimų, Taryba turėjo teisę palikti *Hamas* tame sąrašė. Šioje byloje viešai skelbiama informacija, kuria vadovavosi Taryba, buvo naudojama tik tuo vieninteliu tikslu (neatsižvelgiant į tai, kad Taryba galėjo palikti asmenį sąrašė remdamasi galiojančiais kompetentingų institucijų sprendimais). Tai atitinka Teisingumo Teismo sprendimą *Al-Aqsa / Taryba ir Nyderlandai / Al-Aqsa*⁵³. Taigi faktinė padėtis gali pasikeisti pasikeitus teisiniam pirminio pagal 1 straipsnio 4 dalį priimto sprendimo statusui arba atsiradus naujos

47 Skundžiamo sprendimo 137 punktą.

48 Skundžiamo sprendimo 141 punktą.

49 2012 m. lapkričio 15 d. Sprendimo *Al-Aqsa / Taryba ir Nyderlandai / Al-Aqsa*, C-539/10 P ir C-550/10 P, EU:C:2012:711 (toliau – Sprendimas *Al-Aqsa*), 145 ir 146 punktai.

50 2008 m. spalio 23 d. Sprendimo *People's Mojahedin Organization of Iran / Taryba*, T-256/07, EU:T:2008:461 (toliau – Bendrojo Teismo sprendimas *PMOI*), 109 ir 112 punktai.

51 2010 m. rugsėjo 9 d. Sprendimas *Al-Aqsa / Taryba*, T-348/07, EU:T:2010:373.

52 Bendrasis Teismas rėmėsi savo sprendimo *PMOI* 81 punktu.

53 Sprendimo *Al-Aqsa* 82 punktą.

informacijos apie į sąrašą įtrauktos grupės veiklą. Jeigu pirminis pagal 1 straipsnio 4 dalį priimtas sprendimas nepanaikintas, vykstant peržiūrai kyla svarbus klausimas, ar yra pagrindas išbraukti suinteresuotąjį asmenį ar grupę iš sąrašo, o ne ar yra pagrindas jį palikti sąrašė. Bendrojo Teismo argumentai lemia absurdišką rezultatą, kad, viena vertus, Tarybos sprendimas palikti *Hamas* 2 straipsnio 3 dalies sąrašė galiotų, jeigu Taryba tiesiog būtų rėmusis pirminiu 2 straipsnio 3 dalies sąrašu ir nebūtų nurodžiusi papildomos informacijos, kita vertus, buvo viešai žinoma, kad *Hamas* įvykdė naujų teroristinių išpuolių (tai faktas, kurį *Hamas* pripažino pirminiame ieškinyje Bendrajam Teismui).

24. *Trečia*, Bendrasis Teismas suklydo pažymėjęs, jog atlikdama peržiūrą Taryba pati nustatė faktines aplinkybes pagal viešai skelbiamą informaciją. Tokia išvada nesuderinama su Teisingumo Teismo sprendimu *Al-Aqsa / Taryba ir Nyderlandai / Al-Aqsa*. Taip pat kyla klausimas, kaip Taryba turi elgtis, jeigu sužino apie aktus, kurie yra aiškiai „teroristiniai“ ir už kuriuos į sąrašą įtrauktas asmuo ar grupė viešai prisiima atsakomybę. Tokiomis aplinkybėmis pagal dviejų lygių sistemą nereikalaujama, kad nacionaliniu lygmeniu būtų pradėdamos procedūros.

25. *Ketvirta*, Bendrasis Teismas suklydo panaikinęs ginčijamas priemones, remdamasis tuo, kad Taryba nurodė viešai skelbiamą informaciją. Ta informacija buvo svarbi sprendžiant, ar išbraukti *Hamas* iš 2 straipsnio 3 dalies sąrašo. Nesant pagrindo išbraukti, Taryba turėjo teisę palikti *Hamas* tame sąrašė.

26. Toliau pateikiamas *Hamas* atsiliepinimas į pirmąjį apeliacinio skundo pagrindą.

27. *Pirma*, *Hamas* nepitaria Tarybai, jog Bendrasis Teismas reikalavo, kad sprendimai, kaip jie suprantami pagal Bendrosios pozicijos 2001/931 1 straipsnio 6 dalį, būtų pagrįsti naujomis priešastimis ar kompetentingų institucijų sprendimais. Bendrasis Teismas tik tvirtino, jog ginčijamos priemonės turėtų būti pagrįstos kompetentingų institucijų išnagrinėtais faktais. Be to, Taryba negalėjo remtis ankstesniais kompetentingų institucijų sprendimais, neišnagrinėjusi faktinių aplinkybių, dėl kurių tie sprendimai buvo priimti. Be to, *Hamas* negalima kaltinti dėl to, kad ji neapskundė Tarybos faktų inkriminavimo nacionaliniuose teismuose: nebuvo naujų sprendimų, kuriuos būtų galima užginčyti.

28. *Antra*, *Hamas* teigimu, pareiga motyvuoti ir būtinybė remtis pakankamu faktiniu pagrindu taip pat taikytini sprendimams, kuriais Taryba palieka asmenį ar grupę 2 straipsnio 3 dalies sąrašė. Atlikdama peržiūrą Taryba negali daryti prielaidos, jog asmuo ar grupė turėtų ir toliau likti sąrašė. Šioje byloje Taryba rėmėsi savo pirminiais sprendimais dėl įtraukimo į sąrašą (kurių *Hamas* neginčijo). Tačiau kai *Hamas* buvo pirmą kartą įtraukta į 2 straipsnio 3 dalies sąrašą, dar buvo neįmanoma apskūsti tų sprendimų Bendrajam Teismui tvirtinant, jog Taryba nepakankamai juos motyvavo. Faktiškai Taryba nebuvo pateikusi tikslios informacijos apie bylos medžiagą, iš kurios būtų matyti, jog dėl *Hamas* buvo priimti sprendimai, kaip tai suprantama pagal Bendrosios pozicijos 2001/931 1 straipsnio 4 dalį. Taryba nebuvo pranešusi *Hamas* ir apie duomenis, kuriais buvo grindžiamas jos įtraukimas į sąrašą. Tai irgi reiškia, kad dabar Sąjungos teismai negali patikrinti, ar faktai, kuriais remdamasi Taryba pirmą kartą įtraukė *Hamas* į sąrašą, buvo pakankamai patikimi ir išnagrinėti kompetentingos institucijos.

29. Taryba taip pat klaidingai tvirtina, kad jeigu nebūtų įtraukusi į motyvų pareiškimą naujesnių faktų ir papildomos informacijos, jos sprendimas vis dar būtų laikomas galiojančiu, nes buvo pagrįstas pirminiais kompetentingų institucijų sprendimais. Iš to galima daryti prielaidą, kad Taryba galėjo pagrįstai remtis tik iš tų sprendimų gauta informacija. Nors Taryba vadovavosi keliais tariamais *Hamas* įvykdytais teroristiniais išpuoliais (ir ginčijamose priemonėse, ir vykstant procesui Teisingumo Teisme), ji nepateikė tų faktinių aplinkybių įrodymų. Taryba taip pat negali tuo tikslu remtis straipsniais spaudoje.

30. *Trečia*, *Hamas* teigimu, Taryba, atrodo, kritikuoja Bendrojo Teismo (logišką) išvadą, kad ji rėmėsi savo pačios faktų vertinimais. Taryba daro klaidingą prielaidą, kad negali būti jokių abejonių dėl teroristinio *Hamas* veiksmų pobūdžio. Veikdama pagal Bendrąją poziciją 2001/931 ji taip pat neturi kompetencijos taip apibūdinti veiksmų. Tarybos argumentas, kad ji negali prašyti teisminės institucijos įvertinti naujus faktus, yra nesvarbus, nes Bendrasis Teismas tokio reikalavimo Tarybai nekėlė. Bendrasis Teismas taip pat nereikalavo, kad Taryba paprašytų JK ar JAV institucijų vėl įtraukti *Hamas* į sąrašą. Bendrasis Teismas tik nurodė, kad Tarybai remiantis naujais faktais tuos faktus turi būti įvertinusi kompetentinga institucija.

31. *Ketvirta*, *Hamas* nuomone, nepakanka, kad Taryba tiesiog nurodytų, jog pirminiai nacionaliniai sprendimai tebegalioja. Būtent Taryba turi įvertinti, ar *Hamas* toliau laikytina teroristine organizacija, taip, kaip numatyta Bendrojoje pozicijoje 2001/931. Nors Įgyvendinimo reglamento Nr. 790/2014 motyvų pareiškime Taryba nurodė 2012 m. liepos 18 d. JAV sprendimą, Bendrasis Teismas teisingai nusprendė, jog neįrodyta, kad to sprendimo motyvavimas buvo susijęs su aktais, kuriais rėmėsi Taryba. Tiek, kiek Taryba vadovavosi tik pirminiais sprendimais, ginčijamos priemonės laikytinos nepakankamai motyvuotomis.

32. *Antrajame apeliacinio skundo pagrindu* Taryba tvirtina, jog Bendrasis Teismas suklydo, kai nepadarė išvados, kad JAV valdžios institucijų sprendimai yra pakankamas pagrindas įtraukti *Hamas* į sąrašą.

33. *Pirma*, administracinės institucijos sprendimas gali būti sprendimas, kaip tai suprantama pagal Bendrosios pozicijos 2001/931 1 straipsnio 4 dalį. Tai patvirtinta Teisingumo Teismo sprendime *Al-Aqsa / Taryba ir Nyderlandai / Al-Aqsa*⁵⁴, taip pat Bendrojo Teismo sprendime *People's Mojahedin Organization of Iran / Taryba*⁵⁵.

34. *Antra*, pagal Bendrąją poziciją 2001/931 kompetentinga nacionalinė institucija turi nustatyti faktines aplinkybes, dėl kurių priimamas nacionalinis sprendimas. Jei sprendimą priima ne teisminė institucija, teisminė apsauga užtikrinama siūlant suinteresuotajam asmeniui ar grupei galimybę užginčyti tą sprendimą nacionaliniuose teismuose. Bendrasis Teismas suklydo reikalaujamas, kad Tarybai turėtų būti žinomi visi faktiniai duomenys, kuriais remdamasis JAV valstybės sekretorius įtraukė *Hamas* į sąrašą. Pagal Bendrosios pozicijos 2001/931 1 straipsnio 4 dalį nereikalaujama, kad tokie duomenys būtų teikiami Tarybai. Pati Taryba taip pat negali veikti kaip kompetentinga institucija. Jeigu Bendrojo Teismo pozicijai būtų pritarta, tai reikštų, jog jei asmuo ar grupė tiesiogiai užginčija sprendimą dėl įtraukimo į sąrašą ES teismuose (o ne nacionaliniuose teismuose), įtraukimo į sąrašą motyvus turėtų nagrinėti ES teismai. Be to, nerealu reikalauti, kad informacija, kuria nacionaliniu lygmeniu grindžiamas sprendimas dėl įtraukimo į sąrašą, būtų Tarybos sprendimo taikyti ribojamąsias priemones faktinis pagrindas. Galiausiai, jei JAV institucija tinkamai peržiūrėtų sprendimą, Taryba privalėtų jį tai atsižvelgti.

35. *Trečia*, šioje byloje JAV teisėje numatyta tvarka, pagal kurią galima užginčyti sprendimą įtraukti *Hamas* į sąrašą kaip teroristinę organizaciją.

36. *Ketvirta*, *Hamas* neginčijo JAV valdžios institucijų sprendimo įtraukti ją į sąrašą.

37. *Penkta*, jei Bendrojo Teismo pozicijai būtų pritarta, tai prieštarautų Bendrojo Teismo sprendimui *People's Mojahedin Organization of Iran / Taryba*⁵⁶ ir jame padarytai išvadai, kad „Taryba <...>, kai kompetentingos nacionalinės administracinės institucijos sprendimas, kuriuo grindžiamas Bendrijos sprendimas išaldyti lėšas, gali būti arba yra pagal vidaus teisę apskūstas teismui, veikė pagrįstai ir atsargiai, iš esmės atsisakydama pareikšti poziciją dėl suinteresuotojo asmens skundui pagrįsti pateiktų

54 Sprendimo *Al-Aqsa* 70 ir 71 punktai.

55 Bendrojo Teismo sprendimo *PMOI* 144 punktas.

56 Bendrojo Teismo sprendimo *PMOI* 144–147 punktai.

argumentų pagrįstumo, kol šis skundas bus išnagrinėtas. Priešingu atveju iš tiesų Tarybos, kaip politinės arba administracinės institucijos, pateiktas faktinių ar teisinių aplinkybių vertinimas galėjo prieštarauti kompetentingos teisminės nacionalinės institucijos vertinimui.⁵⁷ Jeigu Bendrojo Teismo pozicijai būtų pritarta, tai taip pat reikštų, kad asmuo ar grupė galėtų blokuoti savo įtraukimą į sąrašą tyčia neiginčydamas kompetentingų institucijų sprendimų nacionalinėse teisminėse institucijose ir kad administracinė institucija taptų paskutinės instancijos institucija, turinčia išnagrinėti (faktinius) bylos duomenis. Dėl tokio požiūrio taip pat kyla pavojus, kad bus ieškoma palankiausio teismo.

38. *Hamas* teigimu, antrasis apeliacinio skundo pagrindas nepriimtinas, nes Bendrasis Teismas nenustatė, ar JAV sprendimai buvo pakankamas pagrindas įtraukti *Hamas* į 2 straipsnio 3 dalies sąrašą. Bendrasis Teismas tik konstatavo, jog Taryba rėmėsi savo pačios spaudoje rastos faktinės informacijos vertinimais, o ne kompetentingų institucijų sprendimais. Be to, *Hamas* teigimu, antrasis pagrindas taip pat nepriimtinas, kiek juo ginčijamos Bendrojo Teismo faktinės išvados.

39. *Hamas* taip pat tvirtina, kad JAV sprendimus priėmė ne kompetentingos institucijos, kaip jos suprantamos pagal Bendrąją poziciją 2001/931, ir jie negalėtų būti pakankamas pagrindas įtraukti *Hamas* į 2 straipsnio 3 dalies sąrašą. Šiuo klausimu *Hamas* teigia, kad nagrinėjamos JAV valdžios institucijos tik parengė teroristinių organizacijų, kurioms turėtų būti taikomos ribojamosios priemonės, sąrašą. Tokie sprendimai netenkina Bendrosios pozicijos 2001/931 1 straipsnio 4 dalyje nustatytų sąlygų (išskyrus JT Saugumo Tarybos sprendimus dėl įtraukimo į sąrašą). Be to, konkrečiai dėl trečiųjų valstybių valdžios institucijų sprendimų *Hamas* pažymi, kad lojalus bendradarbiavimo principas taikytinas Tarybos ir ES valstybių narių valdžios institucijų santykiams. *Hamas* teigimu, reikia patikrinti, ar trečioji valstybė siekia tų pačių tikslų kaip Europos Sąjunga ir siūlo tas pačias garantijas kaip valstybių narių kompetentingos institucijos. *Hamas* ginčija Tarybos argumentus dėl teisės į gynybą apsaugos lygio, pareigos motyvuoti ir teisės į veiksmingą teisminę apsaugą pagal JAV teisę.

40. *Hamas* teigimu, Taryba klaidingai tvirtina, kad Bendrasis Teismas suklydo konstatuodamas, jog Taryba negali remtis JAV sprendimu, nesusipažinusi su faktais ir vertinimais, kuriais tas sprendimas grindžiamas. Pagal nusistovėjusią teismo praktiką nepakanka, kad Taryba remtųsi kompetentingos institucijos sprendimu. Taryba privalo paaiškinti, kodėl mano, kad grupė yra teroristinė, ir pateikti duomenis, įrodančius, kad toks jo klasifikavimas vis dar galioja, kai atliekama peržiūra.

41. *Trečiajame apeliacinio skundo pagrinde* Taryba tvirtina, jog Bendrasis Teismas suklydo nepadaręs išvados, kad JK nutartis dėl įtraukimo į sąrašą yra pakankamas pagrindas įtraukti *Hamas* į sąrašą. Net jeigu Taryba negalėjo remtis JAV sprendimais, Bendrasis Teismas turėjo išnagrinėti, ar 2001 m. JK nutartis dėl įtraukimo į sąrašą yra pakankamas ir tinkamas pagrindas palikti *Hamas* 2 straipsnio 3 dalies sąraše. Nors Bendrasis Teismas pripažino, jog JK nutartis tebegalioja, jis netiesiogiai laikėsi pozicijos, kad tas sprendimas buvo panaikintas arba paseno. Bendrasis Teismas jau buvo pripažinęs 2001 m. JK nutartį dėl įtraukimo į sąrašą kaip kompetentingos institucijos sprendimą, kaip tai suprantama pagal Bendrosios pozicijos 2001/931 1 straipsnio 4 dalį. Be to, Taryba pagrįstai rėmėsi 2001 m. JK nutartimi dėl įtraukimo į sąrašą ir neturėjo būti susipažinusi su faktais ir vertinimais, kuriais grindžiamas tas sprendimas.

42. *Hamas* teigimu, trečiasis apeliacinio skundo pagrindas nepriimtinas, nes Bendrasis Teismas nekonstatavo, jog 2001 m. JK nutartis dėl įtraukimo į sąrašą nėra pakankamas pagrindas įtraukti *Hamas* į 2 straipsnio 3 dalies sąrašą, ir tas pagrindas nesuderinamas su Bendrojo Teismo nustatytais faktais. *Hamas* papildomai tvirtina, kad 2001 m. JK nutartį dėl įtraukimo į sąrašą priėmė ne kompetentingos institucijos, kaip jos suprantamos pagal Bendrąją poziciją 2001/931, ir ji negali būti pakankamas pagrindas įtraukti *Hamas* į 2 straipsnio 3 dalies sąrašą. Ji priduria, kad JAV sprendimas susijęs su pačia *Hamas*, o 2001 m. JK nutartis dėl įtraukimo į sąrašą – tik su *Al-Qassem* brigada.

⁵⁷ Bendrojo Teismo sprendimo *PMOI* 147 punktas.

Vertinimas

Preliminarios pastabos

43. Daugelis šiame apeliaciniame procese keliamų klausimų sutampa su klausimais byloje *Taryba / LTTE*, C-599/14 P. Abi išvadas reikėtų skaityti kartu. Vertindama Tarybos apeliacinio skundo pagrindus šioje byloje, prireikus darysiu nuorodas į savo išvadą byloje *Taryba / LTTE*.

44. Kaip ir toje byloje, šiuo apeliaciniu skundu Teisingumo Teismo iš esmės prašoma (iš naujo) įvertinti mechanizmą, pagal kurį paliekamos galioti ES ribojamosios priemonės pagal Bendrąją poziciją 2001/931 ir Reglamentą Nr. 2580/2001, struktūrą ir valstybių narių bei trečiųjų valstybių vaidmenį toje sistemoje.

45. Toje sistemoje galima išskirti: i) pirmąjį įtraukimą į sąrašą; ir ii) sprendimą palikti asmenį, organizaciją ar grupę 2 straipsnio 3 dalies sąrašė. Kalbant apie pirmosios rūšies sprendimus, pažymėtina, kad Bendrojoje pozicijoje 2001/931 nustatyta Tarybos taikytina procedūra ir medžiaga, kuria ji turi remtis. Antrosios rūšies sprendimams tokių taisyklių nenustatyta. *Hamas* ieškinys Bendrajam Teismui ir šis apeliacinis procesas susiję būtent su antrosios rūšies sprendimu.

46. Bendrosios pozicijos 2001/931 1 straipsnio 6 dalyje numatoma tik reguliari į 2 straipsnio 3 dalies sąrašą įtrauktų asmenų ir grupių peržiūra siekiant įsitikinti, ar jie pagrįstai paliekami sąrašė. Šiame apeliaciniame procese svarbiausi klausimai susiję su tuo, kaip Taryba gali nustatyti, kad toks pagrindas yra, ir ką Taryba privalo pranešti suinteresuotiesiems asmenims ar grupėms.

47. Iš Bendrosios pozicijos 2001/931 1 straipsnio 6 dalies matyti, kad, nesant pagrindo palikti asmenį ar grupę tame sąrašė, Taryba privalo juos iš jo išbraukti⁵⁸. Šiuo požiūriu neginčijama, kad *Hamas* nepateikė Tarybai pastabų ir įrodymų, kurie galėtų turėti poveikį pagrindams įtraukti ją į 2 straipsnio 3 dalies sąrašą ir galbūt lemti jos išbraukimą iš to sąrašo. Atsižvelgdamas į kitokios rūšies ribojamąją priemonę Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad kai tokios pastabos ir įrodymai pateikiami ir į juos atsižvelgiama iš dalies keičiant pagrindus įtraukti asmenį į sąrašą pagal BUSP srityje priimamą sprendimą, tas dalinis pakeitimas taip pat turi būti nurodytas pagal SESV priimamame reglamente⁵⁹.

48. Savo pareiškimuose Taryba gana daug dėmesio skiria tam, kad *Hamas* neužginčijo nė vieno iš nacionalinių sprendimų, kuriais rėmėsi Taryba, arba Tarybos reglamentų, pagal kuriuos ji buvo pirmą kartą įtraukta į 2 straipsnio 3 dalies sąrašą ir jame palikta. Tačiau, mano nuomone, peržiūrint Tarybos reglamentą reikia išnagrinėti, ar Taryba laikėsi taikytinų ES teisėje įtvirtintų taisyklių, įskaitant Bendrojoje pozicijoje 2001/931 nustatytas sąlygas, ir pagrindinių teisių. Pagal taisykles tokia peržiūra nepriklauso nuo to, ar suinteresuotoji šalis pirmą kartą apskundė kompetentingos institucijos sprendimą atitinkamam nacionaliniam teismui.

Pirmasis apeliacinio skundo pagrindas

Ižanga

49. Pirmasis Tarybos apeliacinio skundo pagrindas iš esmės susijęs su tuo, ar atnaujindama sąrašą pagal Bendrosios pozicijos 2001/931 1 straipsnio 6 dalį ji gali remtis viešai skelbiama informacija.

58 2011 m. gruodžio 21 d. Sprendimo *Prancūzija / People's Mojahedin Organization of Iran*, C-27/09 P, EU:C:2011:853, 72 punktas.

59 2016 m. kovo 1 d. Sprendimo *National Iranian Oil Company / Taryba*, C-440/14 P, EU:C:2016:128, 55 punktas.

50. Tas apeliacinio skundo pagrindas susijęs su keturiais argumentais: i) Teisingumo Teismas klaidingai reikalavo, kad Taryba reguliariai teiktų naujas priežastis, kodėl suinteresuotajai šaliai ir toliau turėtų būti taikomos ribojamosios priemonės; ii) Bendrasis Teismas klaidingai nepritarė tam, kad Taryba gali naudotis viešai skelbiama informacija; iii) Bendrasis Teismas klaidingai nusprendė, kad atnaujindama sąrašą, kaip tai suprantama pagal Bendrosios pozicijos 2001/931 1 straipsnio 6 dalį, Taryba atliko savo pačios faktinius vertinimus remdamasi viešai skelbiama informacija; iv) Bendrasis Teismas klaidingai panaikino ginčijamas priemones, remdamasis tuo, kad Taryba nurodė viešai skelbiamą informaciją.

51. Mano nuomone, antrasis ir trečiasis argumentai iš esmės vienodi. Todėl aptarsiu juos kartu.

Ar Taryba privalo reguliariai teikti naujas priežastis, kodėl grupei turėtų būti toliau taikomos ribojamosios priemonės?

52. Pirmasis Tarybos argumentas pirmajam apeliacinio skundo pagrindui pagrįsti šioje byloje atitinka pirmąjį argumentą, kuris buvo pateiktas antrajam apeliacinio skundo pagrindui pagrįsti byloje *Taryba / LTTE*.

53. Tai, ką pažymėjau savo išvadoje toje byloje nagrinėdama tą apeliacinio skundo pagrindą, galioja ir šiai bylai⁶⁰. Mano nuomone, viena vertus, negali būti visais atvejais galiojančios taisyklės, pagal kurią Taryba galėtų palikti asmenį ar grupę 2 straipsnio 3 dalies sąraše tik jeigu yra kompetentingos institucijos sprendimai, kurie yra priimti arba apie kuriuos Taryba sužino po pirmojo ar ankstesnio asmens ištraukimo į sąrašą. Kita vertus, pirminis sprendimas (-ai), pagal kurį ar kuriuos asmuo buvo pirmą kartą įtrauktas į sąrašą, atnaujinant sąrašą nebus visada pakankamas (-i). Jeigu Taryba priima sprendimą pagal 1 straipsnio 6 dalį nesiremdama nauju kompetentingos institucijos sprendimu, ji turi įsitikinti, kad kompetentingos institucijos sprendimas, kuriuo rėmėsi anksčiau priimdama pirminį sprendimą arba paskesnį sprendimą palikti asmenį ar grupę 2 straipsnio 3 dalies sąraše, vis dar pakankamas pagrindas, kad juos jame reikia palikti.

54. Taigi remdamasi ankstesnį kompetentingos institucijos sprendimą (-us) pagrindžiančiais faktais ir įrodymais (net jeigu tie sprendimai panaikinti dėl su tais dalyvavimo teroro aktuose ar veikloje faktais ir įrodymais nesusijusių priežasčių⁶¹) Taryba privalo įrodyti, kad faktai ir įrodymai, kuriais buvo pagrįstas (-i) pirminis (-iai) ar ankstesnis (-iai) kompetentingos institucijos sprendimas (-ai), vis dar pateisina vertinimą, jog suinteresuotasis asmuo ar grupė kelia terorizmo riziką, tad prevencinės priemonės yra pagrįstos. Kadangi kompetentingų institucijų sprendimai būtinai susiję su faktais, įvykusiais prieš priimant tuos sprendimus, tai reiškia, kad kuo ilgesnis laikotarpis tarp tų faktų bei ankstesnio sprendimo ir naujo Tarybos sprendimo palikti asmenį ar grupę 2 straipsnio 3 dalies sąraše, tuo didesnė pareiga tenka Tarybai kruopščiai patikrinti, ar atnaujinant sąrašą jos išvada vis dar yra tinkamai pagrįsta tuo sprendimu ir jame išdėstytais faktais⁶².

55. Jeigu tas ankstesnis kompetentingos institucijos sprendimas ar jo galiojimas pratęsiamas, Taryba privalo patikrinti, kokių pagrindų tai daroma. Tai reiškia, kad Tarybos analizė negali būti visiškai tokia pati kaip atlikta priimant ankstesnį sprendimą pagal 1 straipsnio 6 dalį, remiantis tuo pačiu kompetentingos institucijos sprendimu. Būtina atsižvelgti bent jau į laiko aspektą. Tai irgi turi būti nurodyta motyvų pareiškime.

60 Žr. mano išvados byloje C-599/14 P 77–92 punktus.

61 Taip buvo byloje *Al-Aqsa*, 83–90 punktai.

62 Dėl įvairių sankcijų rūšių taip pat žr. 2013 m. liepos 18 d. Sprendimo *Komisija ir kt. / Kadi*, C-584/10 P, C-593/10 P ir C-595/10 P, EU:C:2013:518, 156 punktą.

56. Kaip suprantu skundžiamą sprendimą, Bendrasis Teismas nepadarė išvados, kad Taryba privalo reguliariai teikti naujas priežastis, kodėl ji nusprendė palikti asmenį ar grupę 2 straipsnio 3 dalies sąraše. Mano nuomone, jis ir neturėtų to daryti. Bendrasis Teismas nesutinka su tuo, kad Taryba parengė smurtinių veikų sąrašą, kuriuo, atrodo, rėmėsi priimdama sprendimą palikti *Hamas* 2 straipsnio 3 dalies sąraše, ir ginčijamose priemonėse nepaaiškino, kuo remdamasi ji nusprendė, jog tos veikos buvo nustatytos ir išnagrinėtos kompetentingų institucijų sprendimuose. Bendrojo Teismo nuomone, to tikrai negalima pasakyti apie 2001 m. JK ir JAV sprendimus, kuriais Taryba vadovavosi motyvų pareiškime. Tai aiškiai matyti skundžiamo sprendimo 101–112, 119 ir 127 punktuose. Skundžiamo sprendimo 133 punkte apibendrinama Bendrojo Teismo pozicija: jam pateiktame motyvų pareiškime nebuvo nurodyta jokių kompetentingos institucijos sprendimų, susijusių su faktiniais duomenimis, kuriuos Taryba panaudojo ieškovės nenaudai.

57. Manau, jog Bendrasis Teismas teisingai nusprendė: kadangi nebuvo naujo ar kito kompetentingos institucijos sprendimo, kuris būtų pakankamas motyvas pagrįstai palikti *Hamas* sąraše, Taryba negalėjo remtis tos organizacijos tariamai įvykdytų teroro išpuolių sąrašu, jeigu dėl tų faktų nepriimta kompetentingų institucijų sprendimų.

58. Reikėtų pridurti, kad Taryba taip pat negali remtis tuo, kad grupę įrašius į sąrašą jai sunku vykdyti naujus teroristinius veiksmus, todėl naujų kompetentingų institucijų sprendimų dėl tos grupės taip pat sumažėja. Grupės įtraukimo į sąrašą galiojimas neatleidžia Tarybos nuo pareigos užtikrinti, kad asmuo ar grupė būtų paliktas 2 straipsnio 3 dalies sąraše remiantis kompetentingų institucijų sprendimais. Be to, kompetentingos institucijos sprendimas, kuriuo pateisinamas pirmasis įtraukimas į sąrašą, gali tebegalioji paliekant sąrašą su sąlyga, kad Taryba prieina prie išvados (ir paaiškina, kodėl), kad vis dar yra pakankamas pagrindas manyti, jog kyla rizika, kuria pateisinamas ribojamųjų priemonių taikymas⁶³.

59. Taigi, atmetu pirmąjį Tarybos argumentą.

Ar Taryba gali remtis atviro šaltinio medžiaga, priimdama sprendimą palikti grupę 2 straipsnio 3 dalies sąraše?

60. Antrasis ir trečiasis Tarybos argumentai pirmajam apeliacinio skundo pagrindui pagrįsti didžiąja dalimi atitinka antrąjį argumentą, kuris buvo pateiktas antrajam apeliacinio skundo pagrindui pagrįsti byloje *Taryba / LTTE*. Savo išvadoje toje byloje konstatavau, jog (dėl ten paaiškintų priežasčių⁶⁴) nusprendama palikti asmenį ar grupę 2 straipsnio 3 dalies sąraše Taryba negali remtis faktais ir įrodymais, gautais ne iš kompetentingų institucijų sprendimų. Ta pati išvada ir motyvavimas taikytini ir šiai bylai.

61. Taigi, neižvelgiu Bendrojo Teismo klaidos aiškinant Bendrąją poziciją 2001/931 skundžiamo sprendimo 110 punkte, pagal kurį faktinis Tarybos sprendimo išaldyti lėšas dėl terorizmo pagrindas negali būti grindžiamas medžiaga, kurią Taryba gavo iš spaudos ar interneto. Skundžiamo sprendimo 121 punkte Bendrasis Teismas teisingai nusprendė, kad jeigu Tarybai būtų leista taip elgtis, tai reikštų, kad ji atlieka kompetentingos institucijos vaidmenį, kaip tai suprantama pagal Bendrosios pozicijos 2001/931 1 straipsnio 4 dalį. Tačiau, kaip Bendrasis Teismas paaiškino skundžiamo sprendimo 127 punkte, pagal dviejų lygių sistemą kiekviena nauja teroristinė veika, kurią Taryba nurodo motyvų pareiškime, turi būti išnagrinėta kompetentingos institucijos sprendime.

62. Taigi, atmetu antrąjį ir trečiąjį Tarybos argumentus.

63 Žr. mano išvados byloje C-599/14 P 77–92 punktus.

64 Žr. mano išvados byloje C-599/14 P 96–107 punktus.

Ar Bendrasis Teismas teismus, panaikindamas ginčijamas priemones?

63. Ketvirtasis Tarybos argumentas pirmajam apeliacinio skundo pagrindui pagrįsti atitinka trečiąjį Tarybos argumentą, kuris buvo pateiktas antrajam apeliacinio skundo pagrindui pagrįsti, ir antrąjį argumentą trečiajam apeliacinio skundo pagrindui pagrįsti byloje *Taryba / LTTE*.

64. Savo išvadoje toje byloje⁶⁵ pažymėjau, kad nepritariu logikai, kuria grindžiamas Tarybos argumentas: kadangi spaudoje nepranešama apie naujesnius aktus, tai reiškia, kad faktinė padėtis nepasikeitė ir kad dėl to LTTE turėtų būti palikta 2 straipsnio 3 dalies sąrašė. Paaiškinau, kad net jeigu nėra kito ar naujesnio kompetentingos institucijos sprendimo (dėl kitų faktų), Taryba vis dėlto privalo iš naujo apsvarstyti, ar remiantis sprendimo, kuriuo ji anksčiau vadovavosi, faktais ir įrodymais vis dar yra dalyvavimo teroro aktuose rizika ir atitinkamai įtraukimo į sąrašą pagrindas. Tai irgi reiškia, kad Taryba turėjo paaiškinti, kodėl 2001 m. JK nutartis dėl įtraukimo į sąrašą ir toliau buvo pakankamas jos sprendimo palikti LTTE sąrašė pagrindas, o Bendrasis Teismas turėjo apsvarstyti tą argumentą. Bendrojo Teismo išvadai, ar Taryba taip ir pasielgė, skirtas trečiasis Tarybos apeliacinio skundo pagrindas toje byloje.

65. Šioje byloje laikausi tokios pačios nuomonės.

66. Pirma, Bendrasis Teismas panaikino ginčijamas 2011 m. liepos mėn.–2014 m. liepos mėn. Tarybos priemones, nes nusprendė, jog Taryba pažeidė Bendrosios pozicijos 2001/931 1 straipsnį ir pareigą motyvuoti⁶⁶.

67. Antra, tai nebūtinai reiškia, kad Taryba vis dėlto galėjo nuspręsti palikti *Hamas* 2 straipsnio 3 dalies sąrašė, papildomai nieko nenagrinėjusi, nes negalėjo remtis savo pačios nustatytais faktais. Kaip nurodžiau, jeigu nėra kito ar naujesnio kompetentingos institucijos sprendimo (dėl kitų faktų), Taryba vis dėlto privalo iš naujo apsvarstyti, ar remiantis sprendimo, kuriuo ji anksčiau vadovavosi, faktais ir įrodymais *vis dar yra dalyvavimo teroro aktuose rizika* ir atitinkamai įtraukimo į sąrašą pagrindas⁶⁷. Tai irgi reiškia, kad Taryba turėjo paaiškinti, kodėl 2001 m. JK ir JAV nacionaliniai sprendimai ir toliau yra pakankamas pagrindas jos sprendimui priimti, ir kad Bendrasis Teismas turėjo apsvarstyti tą argumentą. Kaip ir byloje *Taryba / LTTE*, Bendrojo Teismo išvadai, ar Taryba taip ir pasielgė, skirtas trečiasis Tarybos apeliacinio skundo pagrindas.

68. Taigi atmetu ketvirtąjį Tarybos argumentą.

Antrasis apeliacinio skundo pagrindas

69. Antrajame apeliacinio skundo pagrindu Taryba tvirtina, kad Bendrasis Teismas suklydo nepadaręs išvados, jog JAV valdžios institucijų sprendimai yra pakankamas pagrindas įtraukti *Hamas* į sąrašą.

70. Priešingai, nei Bendrasis Teismas nusprendė skundžiamame sprendime byloje *Taryba / LTTE*, šioje byloje jis nesprenė, ar trečiosios valstybės sprendimas gali būti kompetentingos institucijos sprendimas, kaip jis suprantamas pagal Bendrosios pozicijos 2001/931 1 straipsnio 4 dalį, ir, jei taip, kokiomis sąlygomis.

71. Mano nuomone, pirmasis, trečiasis ir ketvirtasis argumentai, kuriais grindžiamas šis apeliacinio skundo pagrindas, turi būti atmesti kaip netinkami: Bendrasis Teismas nedarė išvadų, kurios, Tarybos teigimu, yra klaidingos. Iš tikrųjų Bendrasis Teismas nepadarė išvados, ar JAV administracinės institucijos sprendimas gali būti sprendimas, kaip jis suprantamas pagal Bendrosios

65 Žr. mano išvados byloje C-599/14 P 109–112 punktus.

66 Žr. skundžiamo sprendimo 137 ir 141 punktus.

67 Pirmiausia žr. mano išvados byloje C-599/14 P 88 punktą.

pozicijos 2001/931 1 straipsnio 4 dalį (pirmasis argumentas). Tai aiškiai matyti skundžiamo sprendimo 99 ir 101 punktuose, aiškinamuose kartu. Jis taip pat nepadarė išvados, ar galimybė remtis tokiu sprendimu turėtų priklausyti nuo to, ar į sąrašą įtraukta grupė pagal JAV teisę galėjo pasinaudoti ir faktiškai pasinaudojo teise užginčyti sprendimą dėl jo, kaip teroristinės organizacijos, įtraukimo į sąrašą (trečiasis ir ketvirtasis argumentai).

72. Taryba taip pat tvirtina, jog Bendrasis Teismas suklydo reikalaujamas, kad Tarybai turėtų būti žinomi visi faktiniai duomenys, kuriais remdamasis JAV valstybės sekretorius įtraukė *Hamas* į sąrašą (antrasis argumentas). Ji remiasi skundžiamo sprendimo 129–132 punktais. Aš skundžiamą sprendimą suprantu kitaip. 129 punkte Bendrasis Teismas pakartojo, jog faktinis pagrindas turi kilti iš kompetentingų institucijų sprendimų, kad asmeniui ar grupei būtų galima taikyti ribojamąsias priemones. Tai atitinka tikslą užtikrinti, kad asmuo ar grupė būtų įtraukiami į 2 straipsnio 3 dalies sąrašą tik remiantis pakankamai rimtomis faktinėmis aplinkybėmis⁶⁸. 130 punkte Bendrasis Teismas nurodė, kad tas reikalavimas taikomas, neatsižvelgiant į suinteresuotojo asmens ar grupės elgesį. Jis taip pat pažymėjo būtinybę į motyvų pareiškimą įtraukti kompetentingų institucijų sprendimus, kuriuose faktiškai išnagrinėti ir nustatyti teroro aktai, kuriais kaip faktiniu pagrindu Taryba remiasi savo sprendimuose. Tai atitinka reikalavimą, kad Taryba privalo patikrinti, ar kompetentingos institucijos sprendimas pakankamai tikslus: i) suinteresuotajam asmeniui ar grupei; ir ii) galimam suinteresuotojo asmens ar grupės ryšiui (kaip aprašyta Bendrosios pozicijos 2001/931 1 straipsnio 2 dalyje) su teroro aktais, kaip apibrėžta tos bendrosios pozicijos 1 straipsnio 3 dalyje, nustatyti⁶⁹. 131 ir 132 punktai atitinkamai susiję su Bendrojo Teismo ankstesne išvada, kad Taryba faktiškai rėmėsi informacija, kurią gavo pati, ir su teisminės peržiūros apimtimi.

73. Taigi tuose punktuose neįžvelgiu argumentų, kuriais būtų galima pagrįsti nuomonę, jog Bendrasis Teismas reikalavo, kad Taryba žinotų visus faktinius duomenis, kuriais vadovavosi trečiosios valstybės kompetentinga institucija, priimdama sprendimą. Faktiškai, nagrinėjant juos kartu su kitomis skundžiamo sprendimo dalimis (pirmiausia 103, 106 ir 110 punktais), paaiškėja, kad Bendrasis Teismas tiesiog (ir teisingai) konstatavo, jog Taryba negali remtis kompetentingos institucijos sprendimu, nežinodama tikrųjų priežasčių, dėl kurių tas sprendimas buvo priimtas. Kaip Bendrasis Teismas pažymėjo skundžiamo sprendimo 114 punkte, atlikdama vertinimą Taryba turi kaip faktiniu pagrindu remtis kompetentingų institucijų sprendimais, kuriuose tos institucijos atsižvelgė į konkrečius faktus ir veikė jais remdamosi prieš priimdamos sprendimą, kad tie faktai iš tikrųjų yra „teroristinės veikos“ ir kad suinteresuotoji grupė yra „grupė“, kaip tai suprantama Bendrojoje pozicijoje 2001/931.

74. Galiausiai, mano nuomone, penktasis Tarybos argumentas dėl antrojo apeliacinio skundo pagrindo nepatvirtina, kad Bendrasis Teismas suklydo nepadaręs išvados, kad JAV valdžios institucijų sprendimai yra pakankamas pagrindas įtraukti *Hamas* į sąrašą. Tas argumentas susijęs su galimomis Bendrojo Teismo logikos pasekmėmis. Tačiau, kaip jau paaiškinau, Taryba klaidingai suprato atitinkamą skundžiamo sprendimo dalį.

75. Bet kuriuo atveju tai, kad kompetentingos institucijos sprendimas, kuriuo vadovavosi Taryba, neužginčijamas nacionaliniame teisme, neatleidžia Tarybos nuo pareigos patikrinti, ar jai remiantis tuo sprendimu yra tenkinamos atitinkamos sąlygos pagal Bendrosios pozicijos 2001/931 1 straipsnio 4 ir 6 dalis, ir pateikti tinkamą motyvų pareiškimą.

76. Todėl atmetu argumentus, kuriais grindžiamas antrasis apeliacinio skundo pagrindas.

68 Taip pat žr. mano išvados byloje C-599/14 P 99 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką.

69 Taip pat žr. mano išvados byloje C-599/14 P 80 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką.

Trečiasis apeliacinio skundo pagrindas

77. Trečiasis Tarybos apeliacinio skundo pagrindas susijęs su tuo, kad Bendrasis Teismas suklydo nepadaręs išvados, jog *Hamas* palikimas sąraše galėtų likti galioti remiantis 2001 m. JK nutartimi dėl įtraukimo į sąrašą. Šis apeliacinio skundo pagrindas atitinka trečiąjį apeliacinio skundo pagrindą byloje *Taryba / LTTE*.

78. Pirmasis Tarybos argumentas susijęs su tuo, kad ankstesniais atvejais Bendrasis Teismas jau buvo pripažinęs tą nutartį kaip kompetentingos institucijos sprendimą, kaip tai suprantama pagal Bendrosios pozicijos 2001/931 1 straipsnio 4 dalį. Mano nuomone, tuo argumentu negalima grįsti trečiojo apeliacinio skundo pagrindo. Bendrasis Teismas nepateikė aiškių išvadų dėl to sprendimo statuso. Iš jo argumentų taip pat negalima suprasti (tiesiogiai ar netiesiogiai), kad jis mano, jog 2001 m. JK nutartis dėl įtraukimo į sąrašą nėra kompetentingos institucijos sprendimas. Be to, mano nuomone, skundžiamo sprendimo 105 punktas nereiškia, kad Bendrasis Teismas konstatavo, jog ta nutartis panaikinta arba nebesvarbi. Tame punkte, be kita ko, Bendrasis Teismas aptaria faktą, kad po 2004 m. trūksta kompetentingų institucijų sprendimų su išnagrinėtomis ir nustatytomis smurtinėmis veikomis, kuriomis remiasi Taryba.

79. Antrasis Tarybos argumentas susijęs su tuo, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą nusprendęs, jog 2001 m. JK nutartis dėl įtraukimo į sąrašą nėra arba nebegali būti tinkamas sprendimas, kaip tai suprantama pagal Bendrosios pozicijos 2001/931 1 straipsnio 4 dalį, ir priėjęs prie išvados, jog Taryba turėjo jam pateikti visus duomenis, kuriais remdamasis vidaus reikalų ministras priėmė tą nutartį. Šioje byloje laikausi tokios pačios pozicijos kaip dėl tokio pat argumento byloje *Taryba / LTTE*⁷⁰. Mano nuomone, Bendrasis Teismas nė vienos tokios išvados nepadarė. Skundžiamo sprendimo 101 punkte konstatavęs, jog po 2004 m. įvykdytų smurtinių veikų sąrašas vaidina lemiamą vaidmenį Tarybai sprendžiant, ar yra pagrindas palikti *Hamas* 2 straipsnio 3 dalies sąraše, Bendrasis Teismas sutelkė dėmesį į tai, ar motyvų pareiškime nurodyti tuos faktus nagrinėjantys kompetentingų institucijų sprendimai. Tokie sprendimai būtinai turi būti priimti vėliau, nei įvyksta tie faktai, tad 2001 m. JK nutartis dėl įtraukimo į sąrašą jokiū būdu negalėtų būti toks sprendimas. Be to, jau paaiškinau, kodėl manau, kad Taryba klysta teigdama, jog Bendrasis Teismas reikalavo, kad Taryba žinotų visus duomenis, kuriais rėmėsi kompetentingos institucijos, įtraukdamos *Hamas* į sąrašą⁷¹.

80. Vis dėlto, kaip ir dėl trečiojo apeliacinio skundo pagrindo byloje *Taryba / LTTE*, iš Tarybos trečiojo apeliacinio skundo pagrindo netiesiogiai galima suprasti, kad konstatavęs, jog Taryba negalėjo remtis po 2004 m. įvykdytų smurtinių veikų sąrašu, jeigu tos veikos neišnagrinėtos kompetentingų institucijų sprendimuose, Bendrasis Teismas turėjo vis dėlto konstatuoti, kad 2001 m. JK nutartis dėl įtraukimo į sąrašą (trečiasis apeliacinio skundo pagrindas nesusijęs su JAV sprendimu) buvo pakankamas pagrindas ginčijamoms priemonėms priimti.

81. Savo poziciją išdėsciau išvadoje byloje *Taryba / LTTE*⁷². Taigi, mano nuomone, nors Bendrasis Teismas pripažino, jog 2011 m. liepos mėn.–2014 m. liepos mėn. Tarybos priemonių motyvuose ji citavo pradinius nacionalinius sprendimus (pirmiausia 2001 m. JK nutartį dėl įtraukimo į sąrašą), jis konstatavo, kad ji tiesiog nurodė, jog tie sprendimai tebegalioja⁷³. Remdamasis šia faktine aplinkybe Bendrasis Teismas nepadarė jokios aiškios išvados. Tad nors Taryba neteisingai teigia, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, nes priėmė sprendimą, jog 2001 m. JK nutartis dėl įtraukimo į sąrašą negalėjo arba nebegalėjo būti galiojantis kompetentingos institucijos sprendimas, taip pat nėra aišku, ar Bendrasis Teismas faktiškai neapsvarstė to klausimo (kuris jam buvo aiškiai pateiktas remiantis *Hamas* argumentais, kad nepakankamai atsižvelgta į padėties pasikeitimą dėl praėjusio laiko)⁷⁴.

70 Pirmiausia žr. mano išvados byloje C-599/14 P 116–126 punktus.

71 Žr. šios išvados 73 punktą.

72 Žr. mano išvados byloje C-599/14 P 117–123 punktus.

73 Skundžiamo sprendimo 103 punktas. Taip pat žr. 100 ir 119 punktus.

74 Žr. skundžiamo sprendimo 79 ir 80 punktus.

82. Pritariu Tarybai, kad nustatęs, jog kai kuriais pateiktais motyvais negalima grįsti sprendimo palikti *Hamas* sąraše, tad jį reikia panaikinti, Bendrasis Teismas turėjo aiškiai išnagrinėti kitus motyvus ir patikrinti, ar bent vienas iš jų yra pats savaime pakankamas sprendimui pagrįsti⁷⁵. Ginčijamas priemonės būtų galima panaikinti tik jeigu tie motyvai nebūtų tokie pakankamai tikslūs ir konkretūs, kad jais remiantis būtų galima priimti sprendimą dėl įtraukimo į sąrašą. Tačiau Bendrasis Teismas nepadare tokių išvadų. Bendrojo Teismo argumentavimas buvo iš esmės susijęs tik su fakto nustatymu, t. y. su tuo, kad Taryba tiesiog pacitavo ankstesnius nacionalinius sprendimus ir nurodė, kad jie tebegalioja. Todėl reikėtų pritarti trečiajam apeliacinio skundo pagrindui ir panaikinti Bendrojo Teismo sprendimą.

83. Laimėi, šioje byloje Teisingumo Teismas gali priimti galutinį sprendimą pagal Teisingumo Teismo statuto 61 straipsnio pirmos pastraipos antrą sakinį. Ketvirtajame ir šeštajame ieškinio pagrinduose *Hamas* tvirtino, kad Taryba tiesiog paminėjo tam tikrus faktus ir nurodė, jog nacionaliniai sprendimai tebegalioja. Ji teigė, kad Taryba nepakankamai atsižvelgė į bėgant laikui pasikeitusią padėtį. Ji taip pat skundėsi, kad Taryba nenurodė jokių faktų, kuriais *Hamas* kaltinama tuose nacionaliniuose sprendimuose.

84. Šioje išvadoje ir išvadoje byloje *Taryba / LTTE* jau paaškinau, kodėl, mano nuomone, Bendrasis Teismas teisingai nusprendė, kad priimdama sprendimą palikti *Hamas* 2 straipsnio 3 dalies sąraše Taryba negalėjo (motyvų pareiškime) remtis naujų veikų, kurios nebuvo įvertintos ir nustatytos kompetentingų institucijų sprendimuose, sąrašu. Dėl to kyla klausimas, ar pakanka, kad ginčijamų priemonių motyvų pareiškime būtų konstatuota, jog tebegalioja pirminiai kompetentingų institucijų sprendimai, pirmiausia 2001 m. JK nutartis dėl įtraukimo į sąrašą, arba (daugiau nieko neaiškinant) buvo priimtas kompetentingos institucijos sprendimas.

85. Dėl jau paaškintų priežasčių, pirmiausia mano išvados byloje *Taryba / LTTE* 77–91 punktuose, manau, kad to nepakanka. Taigi darytina išvada, kad šiuo pagrindu ginčijamos priemonės turi būti panaikintos⁷⁶. Tokiomis aplinkybėmis nebūtina svarstyti kitų *Hamas* ieškinio pirmosios instancijos teismui pagrindų.

Post scriptum

86. Ir *Hamas* ieškinys pirmosios instancijos teismui, ir šis Tarybos apeliacinis skundas iš esmės susiję su procesu, o ne esme. Teikdama savo išvadas, tyčia neišreiškiu jokios nuomonės dėl esminio klausimo, ar *Hamas* inkriminuojamas elgesys, įvertintas ir nustatytas kompetentingų institucijų sprendimuose, lemia tos grupės ir (arba) su ja susijusių asmenų įtraukimą į 2 straipsnio 3 dalies sąrašą ir (arba) palikimą jame. Taigi šią išvadą reikėtų suprasti kaip susijusią tik su teisinės valstybės principo, tinkamo proceso ir teisės į gynybą paisymu.

Išvada

87. Atsižvelgdama į visus išdėstytus argumentus siūlau Teisingumo Teismui:

- tenkinti Europos Sąjungos Tarybos apeliacinį skundą,
- panaikinti Bendrojo Teismo sprendimą byloje T-400/10,

⁷⁵ 2013 m. lapkričio 28 d. Sprendimo *Taryba / Manufacturing Support & Procurement Kala Naft*, C-348/12 P, EU:C:2013:776, 72 punktą ir jame nurodyta teismo praktika.

⁷⁶ Kiek kai kurios iš tų priemonių yra susijusios su bendrąja užsienio ir saugumo politika, Teisingumo Teismo įgaliojimai šioje srityje grindžiami ESS 24 straipsnio 1 dalimi ir SESV 275 straipsnio antra pastraipa.

- panaikinti Tarybos sprendimus: 2010 m. liepos 12 d. Sprendimą Nr. 2010/386/BUSP, 2011 m. sausio 31 d. Sprendimą Nr. 2011/70/BUSP, 2011 m. liepos 18 d. Sprendimą Nr. 2011/430/BUSP, kuriais atnaujinamas asmenų, grupių ir subjektų, kuriems taikomi Bendrosios pozicijos 2001/931/BUSP dėl konkrečių priemonių taikymo kovojant su terorizmu 2, 3 ir 4 straipsniai, sąrašas, ir Tarybos sprendimus: 2011 m. gruodžio 22 d. Sprendimą Nr. 2011/872/BUSP, 2012 m. birželio 25 d. Sprendimą Nr. 2012/333/BUSP, 2012 m. gruodžio 10 d. Sprendimą Nr. 2012/765/BUSP, 2013 m. liepos 25 d. Sprendimą Nr. 2013/395/BUSP, 2014 m. vasario 10 d. Sprendimą Nr. 2014/72/BUSP ir 2014 m. liepos 22 d. Sprendimą Nr. 2014/483/BUSP, kuriais atnaujinamas ir iš dalies keičiamas asmenų, grupių ir subjektų, kuriems taikomi Bendrosios pozicijos 2001/931/BUSP dėl konkrečių priemonių taikymo kovojant su terorizmu 2, 3 ir 4 straipsniai, sąrašas ir atitinkamai panaikinami sprendimai Nr. 2011/430, Nr. 2011/872, Nr. 2012/333, Nr. 2012/765, Nr. 2013/395 ir Nr. 2014/72, tiek, kiek jie susiję su *Hamas* (įskaitant *Hamas-Izz al-Din al-Qassem*),
- panaikinti Tarybos įgyvendinimo reglamentus (ES): 2010 m. liepos 12 d. Reglamentą Nr. 610/2010, 2011 m. sausio 31 d. Reglamentą Nr. 83/2011, 2011 m. liepos 18 d. Reglamentą Nr. 687/2011, 2011 m. gruodžio 22 d. Reglamentą Nr. 1375/2011, 2012 m. birželio 25 d. Reglamentą Nr. 542/2012, 2012 m. gruodžio 10 d. Reglamentą Nr. 1169/2012, 2013 m. liepos 25 d. Reglamentą Nr. 714/2013, 2014 m. vasario 10 d. Reglamentą Nr. 125/2014 ir 2014 m. liepos 22 d. Reglamentą Nr. 790/2014, kuriais įgyvendinama Reglamento (EB) Nr. 2580/2001 dėl specialių ribojančių priemonių, taikomų tam tikriems asmenims ir subjektams siekiant kovoti su terorizmu, 2 straipsnio 3 dalis ir panaikinami atitinkamai įgyvendinimo reglamentai (ES) Nr.1285/2009, Nr. 610/2010, Nr. 83/2011, Nr. 687/2011, Nr. 1375/2011, Nr. 542/2012, Nr. 1169/2012, Nr. 714/2013 ir Nr. 125/2014, tiek, kiek jie susiję su *Hamas* (įskaitant *Hamas-Izz al-Din al-Qassem*),
- pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 138 straipsnio 3 dalį ir 184 straipsnio 1 dalį nurodyti Tarybai padengti savo bylinėjimosi išlaidas ir du trečdalius *Hamas* (įskaitant *Hamas-Izz al-Din al-Qassem*) bylinėjimosi išlaidų, susijusių su šiuo apeliaciniu skundu,
- pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 138 straipsnio 3 dalį ir 184 straipsnio 1 dalį nurodyti *Hamas* (įskaitant *Hamas-Izz al-Din al-Qassem*) padengti savo likusias bylinėjimosi išlaidas, susijusias su šiuo apeliaciniu skundu,
- pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 138 straipsnio 1 dalį ir 184 straipsnio 1 dalį nurodyti Tarybai padengti savo bylinėjimosi išlaidas ir *Hamas* (įskaitant *Hamas-Izz al-Din al-Qassem*) bylinėjimosi išlaidas pirmosios instancijos teisme ir
- pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 140 straipsnio 1 dalį ir 184 straipsnio 1 dalį nurodyti Prancūzijos vyriausybei ir Europos Komisijai padengti savo bylinėjimosi išlaidas.